

مقدمه

آموزش به بیمار یکی از استانداردهای کیفیت مراقبت پرستاری و از عوامل تاثیر گذار بر هزینه های بهبودی و درمان بیماران می باشد.

شناسایی وضعیت موجود آموزش به بیمار موجب برنامه ریزی بهتر در این راه می گردد.

پرستاری رشته ای مستقل است که دانش آموختگان آن بعنوان عضوی از تیم سلامت در عرصه های مختلف مربوط به ارائه خدمات بهداشتی، آموزشی،... می پردازد که آموزش پرستاری در آن در جهت رشد فردی صورت گرفته و بر ارتقاء توانایی پرستار، جهت مشکل گشایی و تصمیم گیری استوار است.

آموزش به بیمار تجربه یاد گیری برنامه ریزی شده ای است که از ترکیب روشهایی، مانند تدریس، مشاوره و تکنیک های تعدیل رفتار برای تاثیر گذاری بردانش و رفتارهای سلامتی بیمار استفاده می کنند.

در واقع آموزش به بیمار، فرآیند پویا و مداوم است که با توجه به اساسی ترین نیازها و فعالیتهای بشر از زمان پذیرش تا ترخیص رخ می دهد.

عوامل متعددی مانند سلامتی نسبت به درمان

توقف کوتاه تر در بیمارستان، خروج از تخت، آمادگی جهت گذراندن دوره نقاهت

تطابق بیمار با بیماری، قبول شرایط جدید

جلوگیری از مشکلات و عوارض ناشی از بیماری، تغییر سبک زندگی

و تبعیت از رژیم درمانی بر اساس بررسی و تعیین نیازهای آموزشی بیماران از ضروریات آموزشی می باشد.

هدف کلی و جزئی :

شیوه های بررسی نیاز های آموزشی بیماران و همراهان

نیازسنجی و اولویت‌های آموزشی بیماران

شیوه‌های آموزشی برنامه‌ریزی جامع

شیوه‌های نظارت بر اجرای برنامه آموزشی بیماران

برنامه‌ریزی جهت تامین منابع آموزشی و کمک آموزشی مورد نیاز

روشهای ارزشیابی اثر بخشی آموزشی

اهداف کلی

ارتقای سطح علمی بیماران جهت خود مراقبتی

ارتقای سطح ایمنی بیمار

اهداف اختصاصی هدف اول :

بررسی و تعیین نیازهای آموزشی

برنامه‌ریزی در جهت ارتقای سطح خود مراقبتی و مراقبت در منزل

آموزشهای چهره به چهره ، فیلم ، پمفلت، مطالب آموزشی کوتاه

اهداف اختصاصی هدف دوم :

آگاه سازی بیماران از موارد خطر در حین بستری و بعد از ترخیص

ارائه بازخورد به سرپرستاران ، ماماها و پرستاران بخشها

تهیه پمفلتهای آموزشی

نظارت بر نحوه آموزش به بیماران در بخشها از طریق چک لیست و مصاحبه با بیمار

راند روزانه ، هفتگی و ماهانه از بخشها و مصاحبه با بیمار

"خودمراقبتی" :

خودمراقبتی مجموعه ای از اعمالی است که فرد بصورت اکتسابی، آگاهانه و هدفدار برای خود، فرزندان و خانواده اش انجام می دهد تا از لحاظ جسمی، روانی، اجتماعی سالم بماند و هم چنین در صورت ابتلاء به بیماری و بستری در بیمارستان بر اساس آموزش های دریافتی در حین بستری و پس از ترخیص از سلامت خود و خانواده اش حفاظت نماید.

آموزشهای خودمراقبتی متوجه و متمرکز بر تغییر روش زندگی و آموزش اثربخش در حیطه های نگرشی و ترک عادت های مضر برای سلامت و تمرین و استمرار در اتخاذ روش های بهداشتی، تغذیه ای، فیزیکی، ذهنی / روانی و سایر رفتارهای شخصی برای زندگی سالم تر و حمایت از برنامه های پیشگیری و درمان و بهبود شاخص امید به زندگی و کاهش هزینه های سلامت در جامعه است. آموزش های خودمراقبتی محل اصلی ایفای نقش بیمارستان در بحث ارتقای سلامت بیماران است.

نیازسنجی دقیق و برنامه ریزی صحیح و اجرای اثربخش آموزشهای خودمراقبتی متضمن اثربخشی بسیاری از هزینه های صرف شده برای درمان بیماران نیز هست. خودمراقبتی یک باور و مهارت انطباق بیمار با شرایط جدید زندگی است. از این منظر آموزشهای خودمراقبتی بسیار پیچیده تر از آموزشهای عمومی بدو ورود و حین بستری در زمینه بیماری است. لذا انتظار می رود بیمارستان به عنوان یکی از مهمترین و تأثیرگذارترین سازمانهای سلامت محور در این زمینه برنامه های آموزشی موثر و مبتنی بر شواهد طراحی و ارائه نماید.

خود مراقبتی گام اول سلامت می باشد. بین ۶۵ تا ۸۵ درصد از مراقبت هایی که به سلامت ما منجر می شود محصول همین خود مراقبتی است. خود مراقبتی عملی است که در آن هر فردی از دانش و مهارت و توان خود به عنوان یک منبع استفاده می کند تا به طور مستقل از سلامت خود مراقبت کند. خود مراقبتی فعالیتی است که مردم برای تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت خود انجام می دهند و از ویژگی های آن می توان ۱. داوطلبانه ۲. فعالیتی است آموخته شده ۳. حق و مسئولیتی همگانی برای حفظ سلامت تمام افراد را نامبرد. آموزش به بیمار در زمان پذیرش و در طول اقامت در بیمارستان مهمترین بخش مراقبتهای پرستاری را شامل می شود. آموزش به بیمار یک جنبه حیاتی از مراقبتهای پرستاری است که با فراهم آوردن اطلاعات برای بیماران از بروز عوارض در آنها پیشگیری می کند و فعالیتهای خود مراقبتی را در آنها تقویت کرده و باعث افزایش استقلال آنان شده و از بستری شدن مجدد آنها پیشگیری می کند.